

## Αρχική σελίδα>Οικογενειακά και κληρονομικά θέματα>Κληρονομιά>Προσαρμογή εμπράγματων δικαιωμάτων Προσαρμογή εμπράγματων δικαιωμάτων

Ουγγαρία

### 1 Ποια είναι τα εμπράγματα δικαιώματα που θα μπορούσαν να απορρέουν από κληρονομική διαδοχή σύμφωνα με το δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους;

#### 1) Κυριότητα

Ο κληρονόμος αποκτά κυριότητα επί της κληρονομιάς περιουσίας αυτοδικαίως από τον θάνατο του διαθέτη. Η κληρονομιά περιουσία αποτελεί το σύνολο των δικαιωμάτων, των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων, των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων που υπείχε ο θανών κατά τον χρόνο θανάτου και εξακολουθούν να υφίστανται μετά τον θάνατο. Στο ουγγρικό δίκαιο τα παραπάνω δεν χρειάζονται επεξήγηση στην πραγματικότητα, στις διατάξεις κληρονομικού δικαίου του αστικού κώδικα οι όροι «περιουσία του θανόντος» και «περιουσιακά στοιχεία» χρησιμοποιούνται ως συνώνυμοι. Ως περιουσιακό στοιχείο νοείται ένα ενσώματο περιουσιακό στοιχείο, ένα δικαίωμα ή μια απαίτηση (άρθρο 8:1 του Αστικού Κώδικα). Ως περιουσία νοείται το σύνολο όλων των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων. Σε περίπτωση κληροδοσίας (*legatum vindicationis*) ο κληροδόχος αποκτά κυριότητα (απευθείας από τον θανόντα) επί του κληροδοτήματος.

#### 2) Επικαρπία

Κατά το ουγγρικό δίκαιο, αν ο θανών έχει καταλείψει τέκνα και επιζώντα σύζυγο (σε περίπτωση εξ αδιαθέτου διαδοχής), ο επιζών σύζυγος δικαιούται επικαρπία εφ' όρου ζωής σε συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία της κληρονομιάς περιουσίας, και ειδικότερα την κατοικία στην οποία συγκατοικούσε με τον θανόντα και την επίπλωση και τον εξοπλισμό της κατοικίας (άρθρο 7:58 παράγραφος 1(α) του Αστικού Κώδικα).

Οι γενικοί κανόνες του αστικού δικαίου για την επικαρπία διέπουν αναλογικά το δικαίωμα του επιζώντος συζύγου για επικαρπία (το «δικαίωμα της χήρας» (κεφάλαιο XXX του Αστικού Κώδικα). Η επικαρπία αποτελεί ένα από τα αποκαλούμενα περιορισμένα εμπράγματα δικαιώματα. Ο επικαρπωτής μπορεί να κατέχει, να κάνει χρήση, να εκμεταλλεύεται και να καρπώνεται το προϊόν των κινητών περιουσιακών στοιχείων τα οποία ανήκουν κατά κυριότητα σε άλλο πρόσωπο. Το δικαίωμα του επικαρπωτή δεν θίγεται από τυχόν μεταβολή στο πρόσωπο του κυρίου (άρθρο 5:147 παράγραφοι 1 και 2 του Αστικού Κώδικα). Ο διαθέτης μπορεί επίσης να συστήσει επικαρπία επί ενός περιουσιακού στοιχείου με τη διαθήκη του.

### 2 Καταχωρίζονται τα εν λόγω εμπράγματα δικαιώματα σε μητρώο δικαιωμάτων επί ακίνητης ή κινητής περιουσίας και, σε καταφατική περίπτωση, είναι η εν λόγω καταχώριση υποχρεωτική; Σε ποιο/-α μητρώο/-α καταχωρίζονται και ποιες είναι οι προϋποθέσεις και η διαδικασία της καταχώρισης;

Τα εν λόγω δικαιώματα καταχωρίζονται στο μητρώο ακινήτων (ή σε άλλα δημόσια μητρώα). Η καταχώριση των εν λόγω δικαιωμάτων σε μητρώο είναι υποχρεωτική.

Εάν αποκτάται κυριότητα ή επικαρπία με κληρονομική διαδοχή, ο συμβολαιογράφος ο οποίος διενεργεί τη διαδικασία δημοσίευσης διαθήκης (επικύρωση διαθήκης) στην Ουγγαρία επικοινωνεί με την εγχώρια αρχή η οποία τηρεί το μητρώο ακινήτων ή τα μητρώα άλλων περιουσιακών στοιχείων για την καταχώριση των εν λόγω δικαιωμάτων. Σ' αυτή την περίπτωση ο συμβολαιογράφος αποστέλλει την πράξη δημοσίευσης της διαθήκης (αφού έχει καταστεί τελεσίδικη) στην εν λόγω αρχή (άρθρο 91 παράγραφος 2 του νόμου XXXVIII του 2010 για τη διαδικασία διαθηκών (*hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. tv.*). Η δημοσίευση (επικύρωση) της διαθήκης από τον συμβολαιογράφο αποτελεί τη βάση της καταχώρισης.

Αντιθέτως, ο δικαιούχος (κληρονόμος, κληροδόχος) πρέπει να μεριμνήσει ο ίδιος για την καταχώριση του δικαιώματος αν η δημοσίευση της διαθήκης διενεργήθηκε σε άλλο κράτος μέλος. Σ' αυτή την περίπτωση, η αίτηση καταχώρισης θα πρέπει να κατατεθεί απευθείας στην ουγγρική αρχή η οποία τηρεί το εκάστοτε μητρώο (για παράδειγμα στο κτηματολόγιο).

Τα κύρια δημόσια μητρώα στα οποία καταχωρίζεται η κυριότητα συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων είναι:

- *μητρώο ακινήτων*

τηρείται από: το κτηματολόγιο

αντικείμενο καταχώρισης: ακίνητα περιουσιακά στοιχεία

κανόνες: ο νόμος CXLI του 1997 περί καταχώρισης ακινήτων (*az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI törvény*) (βλ. άρθρο 16 του νόμου)

- *Εθνικό Μητρώο Αεροσκαφών (Magyarország Légijármű Lajstroma)*

τηρείται από: την Εθνική Αρχή Εναέριων Μεταφορών (*Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatal*)

αντικείμενο καταχώρισης: αεροσκάφη της πολιτικής αεροπορίας

κανόνες:

το άρθρο 12 του νόμου XCVII του 1995 περί εναέριων μεταφορών (*a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény*)

το άρθρο 5 του κυβερνητικού διατάγματος αριθ. 141/1995 της 30ής Νοεμβρίου 1995, με το οποίο εφαρμόζεται ο νόμος XCVII του 1995 (*Korm. rendelet a légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény végrehajtásáról*) περί εναέριων μεταφορών (*a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény*)

- *μητρώο πλωτών σκαφών*

τηρείται από: το Υπουργείο Εθνικής Ανάπτυξης και το Μητροπολιτικό Κυβερνητικό Γραφείο της Βουδαπέστης ως αρμόδιες λιμενικές αρχές

αντικείμενο καταχώρισης: πλωτά σκάφη (διατάξεις πλεύσης, κατασκευές και κατάλληλος εξοπλισμός για θαλάσσιες μεταφορές, εργασία στο νερό και διεξαγωγή παρόμοιων δραστηριοτήτων)

κανόνες:

τα άρθρα 7 ως 15 και ιδίως το άρθρο 11 παράγραφος 3 του νόμου XLII του 2000 για τη θαλάσσια μεταφορά (*a vízközlekedésről szóló 2000. évi XLII. törvény*)

το κυβερνητικό διάταγμα αριθ. 198/2000 της 29ης Νοεμβρίου 2000 περί καταχώρισης πλωτών σκαφών (*az úszólétesítmények lajstromozásáról szóló 198 /2000. Korm. rendelet*)

- *μητρώο οχημάτων*

τηρείται από: το Υπουργείο Εσωτερικών (το Υφυπουργείο Εσωτερικών το οποίο είναι υπεύθυνο για την τήρηση των μητρώων) ως το όργανο καταχώρισης των οχημάτων οδικής μεταφοράς

αντικείμενο καταχώρισης: οχήματα οδικής μεταφοράς

αντικείμενο καταχώρισης: οχήματα οδικής μεταφοράς

κανόνες:

ο νόμος LXXXIV του 1999 περί των αρχείων οδικής μεταφοράς (*közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény*), και ιδίως το άρθρο 9

- μητρώο επιχειρήσεων:

τηρείται από: τα περιφερειακά δικαστήρια ως δικαστήρια καταχώρισης

αντικείμενο καταχώρισης: επιχειρήσεις (η επιχείρηση είναι νομικό πρόσωπο το οποίο συστήνεται για τη διεξαγωγή εμπορικών δραστηριοτήτων μέσω της καταχώρισης στο εμπορικό μητρώο (περιλαμβάνονται ιδίως οι εταιρείες, οι συνεταιριστικές εταιρείες, τα συγγρικά παραρτήματα αλλοδαπών επιχειρήσεων, οι ευρωπαϊκοί όμιλοι οικονομικού σκοπού, οι ευρωπαϊκές συνεταιριστικές εταιρείες, οι έμποροι κ.λπ.).

κανόνες: ο νόμος V του 2006 περί δημοσιότητας των εταιρειών, καταχώρισης των εταιρειών και διαδικασίας εκκαθαρίσεως (*a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény*), ιδίως τα άρθρα 24 ως 25.

### **3) Ποια αποτελέσματα συνδέονται με την καταχώριση των εμπραγμάτων δικαιωμάτων;**

#### **1) Καταχώριση κυριότητας**

Γενικά, κατά το συγγρικό δίκαιο η κυριότητα μπορεί να αποκτηθεί αποκλειστικά με καταχώριση στο μητρώο ακινήτων με άλλα λόγια, η καταχώριση της κυριότητας στο μητρώο ακινήτων έχει συστατικό χαρακτήρα (συστήνει δικαίωμα) (αρχή της μεταγραφής).

Ωστόσο, ο νόμος θεσπίζει εξαιρέσεις σε ορισμένες περιπτώσεις μια εξαίρεση είναι η κληρονομική διαδοχή. Το συγγρικό δίκαιο εφαρμόζει την αρχή της αυτοδίκαιης κληρονομικής διαδοχής. Η εν λόγω αρχή συνεπάγεται ότι ο κληρονόμος αποκτά αυτοδίκαια την κληρονομία με την επαγωγή αυτής, χωρίς αποδοχή ή άλλη νόμιμη πράξη (άρθρο 7:87 του Αστικού Κώδικα). Συνεπώς, σε περίπτωση διαδοχής η κυριότητα αποκτάται από τον κληρονόμο κατά τον χρόνο επαγωγής της κληρονομίας ή τον θάνατο του θανόντος. Ως εκ τούτου, η καταχώριση σε μητρώο της κυριότητας ακινήτων που αποκτήθηκαν με διαδοχή έχει μόνο *δηλωτικό χαρακτήρα*. Το ίδιο ισχύει επίσης στην κτήση περιουσίας με κληροδοσία (*legatum per vindicationem*).

Η αυτοδίκαιη επαγωγή της κληρονομίας συνεπάγεται ότι η καταχώριση της κυριότητας επί άλλων περιουσιακών στοιχείων στα δημόσια μητρώα έχει δηλωτικό χαρακτήρα επίσης, αν η μεταβολή στο πρόσωπο του ιδιοκτήτη επέρχεται με διαδοχή.

#### **2) Καταχώριση επικαρπίας**

Το δικαίωμα επικαρπίας του επιζώντος συζύγου (δικαίωμα χήρας) συστήνεται απευθείας από τον νόμο. Συνεπώς, η καταχώριση της επικαρπίας στο μητρώο ακινήτων (όμοια με την καταχώριση της κυριότητας που αποκτάται με διαδοχή) έχει δηλωτικό χαρακτήρα το καθεαυτό δικαίωμα, δηλαδή, δεν συστήνεται με καταχώριση.

Σύμφωνα με το άρθρο 5:146 παράγραφος 2 του Αστικού Κώδικα, δικαίωμα επικαρπίας το οποίο έχει συσταθεί εκ του νόμου και δεν έχει καταχωριστεί στο μητρώο ακινήτων μπορεί να εκτελεστεί μόνο σε βάρος κακόπιστου αποκτώντος ή αποκτώντος από χαριστική αιτία. Συνεπώς, για να προστατεύεται πλήρως το δικαίωμα επικαρπίας ακινήτου, ο επικαρπωτής πρέπει να το καταχωρίσει στο μητρώο ακινήτων ακόμη και αν το εν λόγω δικαίωμα έχει συσταθεί απευθείας από τον νόμο (και όχι με την καταχώριση).

### **4) Προβλέπονται ειδικοί κανόνες και διαδικασίες για την προσαρμογή εμπράγματος δικαιώματος το οποίο ορισμένο πρόσωπο διαθέτει βάσει του εφαρμοστέου στην κληρονομική διαδοχή δικαίου στην περίπτωση που το εν λόγω εμπράγματο δικαίωμα δεν είναι γνωστό στη νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο γίνεται η επίκλησή του;**

Ναι.

Εάν ένας δικαιούχος ο οποίος επηρεάζεται από ζήτημα κληρονομικής διαδοχής (για παράδειγμα, κληρονόμος ή κληροδόχος) επιθυμεί να εκτελέσει στην Ουγγαρία εμπράγματο δικαίωμα το οποίο έχει συσταθεί με κληρονομική διαδοχή και η νομοθεσία της Ουγγαρίας δεν προβλέπει την καταχώρισή του στο μητρώο ακινήτων (ή στο εκάστοτε μητρώο), η εφαρμογή του άρθρου 31 του κανονισμού (προσαρμογή εμπράγματων δικαιωμάτων) πραγματοποιείται με χωριστή διαδικασία. Πρόκειται για τη «διαδικασία προσαρμογής», η οποία ρυθμίζεται από τον νόμο LXXI του 2015.

Η διαδικασία προσαρμογής είναι εκούσια διαδικασία η οποία εμπίπτει στην αρμοδιότητα των δικαστηρίων. Η εφαρμογή του άρθρου 31 του κανονισμού επιτάσσει ειδική εμπειρογνωσία και, ως εκ τούτου, ένα μόνο δικαστήριο [το Κεντρικό Πρωτοδικείο της Βούδας (*Budai Központi Kerületi Bíróság*) στη Βουδαπέστη] ενεργεί ως πρωτοβάθμιο δικαστήριο σε ολόκληρη την συγγρική επικράτεια. Το δικαστήριο αποφασίζει για το ποιο άλλο δικαίωμα μπορεί να καταχωριστεί στη θέση του επίδικου αλλοδαπού δικαιώματος (ή του πλέον ισοδύναμου δικαιώματος από άποψη ουσίας και σκοπού που προβλέπεται από το συγγρικό δίκαιο). Η δικαστική απόφαση δεσμεύει τον αιτούντα.

Το πρόσωπο το οποίο επηρεάζεται από ζήτημα κληρονομικής διαδοχής (για παράδειγμα ο κληρονόμος ή ο κληροδόχος) δεν εκκινεί ως αιτών την εν λόγω διαδικασία προσαρμογής. Η αρχή που τηρεί το δημόσιο μητρώο (όπως το κτηματολόγιο) ενώπιον της οποίας εκκρεμεί η διαδικασία καταχώρισης (κύρια διαδικασία) παρίσταται ως ενάγουσα στο δικαστήριο.

Κατά τη διάρκεια της δίκης, το δικαστήριο εξετάζει την αλλοδαπή νομοθεσία ως προς το επίδικο αλλοδαπό δικαίωμα. Το δικαστήριο διασφαλίζει με ανεξαρτησία ότι αναγνωρίζεται η φύση του αλλοδαπού δικαιώματος και μπορεί να καλέσει το επηρεαζόμενο πρόσωπο να γνωστοποιήσει κάθε πληροφορία και έγγραφο που διαθέτει σχετικά με την έννοια του αλλοδαπού δικαιώματος.

Διαφορετικά, το δικαστήριο αποφασίζει μόνο με βάση τα έγγραφα και δεν συλλέγει άλλα αποδεικτικά στοιχεία (για παράδειγμα από μάρτυρες).

Ο αιτών (η αρχή που τηρεί το επίδικο μητρώο) και το πρόσωπο το οποίο επηρεάζεται από το ζήτημα κληρονομικής διαδοχής μπορούν να προσφύγουν κατά της απόφασης του Κεντρικού Πρωτοδικείου της Βούδας. Η έφεση πρέπει να ασκηθεί ενώπιον του περιφερειακού δικαστηρίου και να κατατεθεί στο δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση. Το Περιφερειακό Δικαστήριο Πρωτεύουσας της Βουδαπέστης επιλαμβάνεται της έφεσης.

Το κόστος της εν λόγω διαδικασίας βαρύνει το πρόσωπο το οποίο επηρεάζεται από το ζήτημα κληρονομικής διαδοχής και τα έξοδα πρέπει να καταβληθούν στην κύρια διαδικασία (δηλαδή, στη διαδικασία ενώπιον της αρχής η οποία τηρεί το μητρώο).

Τελευταία επικαιροποίηση: 11/06/2019

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.